

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Andrzej Siuchniński

SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)

w sprawie **E. D.**,

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

po rozpoznaniu w dniu 13 lipca 2023 r. w Izbie Karnej,

na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.),

kasacji wniesionej na korzyść skazanej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Rejonowego Katowice - Zachód w Katowicach

z dnia 13 marca 2018 r., sygn. VIII K 552/17,

**uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 572 k.p.k. umarza
postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego, a
kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Katowice-Zachód w Katowicach wyrokiem łącznym z dnia 13 marca 2018 r. (sygn. akt VIII K 522/17), który dotyczył E. D., c. M. skazanej – jak to Sąd przyjął - prawomocnymi wyrokami: nakazowym Sądu Rejonowego w Zabrzu z dnia 15 marca 2013 r., sygn. akt II K 190/13 za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. popełnione w dniu 3 lutego 2013 r. na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności; Sądu Rejonowego w Opolu z dnia 8 stycznia 2014 r., sygn. akt II K 965/13, za przestępstwo

z art. 279 § 1 k.k. i z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. popełnione w ramach ciągu przestępstw w dniu 23 czerwca 2013 r., na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 4 lat próby; Sądu Rejonowego w Brzegu z dnia 20 maja 2015 r., sygn. akt II K 93/15, za przestępstwo z art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w dniu 28 grudnia 2014 r., na karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 3 lat próby; nakazowym Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach z dnia 17 stycznia 2017 r., sygn. akt VIII K 788/16, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. popełnione w dniu 17 sierpnia 2010 r. na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności połączył orzeczone wobec niej wyrokami w sprawach II K 190/13 Sądu Rejonowego w Zabrze i VIII K 788/16 Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach jednostkowe kary ograniczenia wolności i w ich miejsce wymierzył skazanej karę łączną roku ograniczenia wolności, polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. W pozostałym zakresie umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego.

Wyrok ten nie został zaskarżony apelacją przez którąkolwiek ze stron i stał się prawomocny z dniem 28 marca 2018 r.

W dniu 19 kwietnia 2022 r. Sąd Rejonowy Katowice – Zachód w Katowicach został poinformowany przez pracownika ewidencji Aresztu Śledczego w Opolu, że doprowadzona do tej jednostki, w celu odbycia zastępczej kary pozbawienia wolności do sprawy o sygn. VIII K 552/17, skazana E. D., c. M., zakwestionowała wyrok łączny z dnia 13 marca 2018 r. stwierdzając, że sprawa jej nie dotyczy (*sygn. VIII K 552/17, k. 59, 63-64 i 65*). Zarządzeniem z dnia 19 kwietnia 2022 r. uchylono prawomocność ww. wyroku łącznego. W dniu 27 kwietnia 2022 r. w Sądzie Okręgowym w Katowicach, sygn. akt XXIII Ko 53/22, odbyło się posiedzenie w przedmiocie wznowienia postępowania karnego, zakończonego prawomocnym wyrokiem łącznym, wydanym w dniu 13 marca 2018 r., przez Sąd Rejonowy Katowice – Zachód w Katowicach o sygn. VIII K 552/17, jednak nie stwierdzono zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, uzasadniającej wznowienie postępowania (*sygn. VIII K 552/17, k. 72*).

Kasację od wyroku Sądu Rejonowego Katowice – Zachód w Katowicach z dnia 13 marca 2018 r. wywiódł obecnie Prokurator Generalny i — zaskarżając ten wyrok w całości na korzyść E. D. — zarzucił mu: „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego – art. 366 § 1 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 413 § 1 pkt 4 i § 2 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k. oraz art. 569 § 1 k.p.k. i art. 572 k.p.k., polegające na zaniechaniu uwzględnienia i wyjaśnienia w toku postępowania, zainicjowanego wobec E. D. C. A., a następnie w toku wyrokowania wynikających z materiału dowodowego istotnych okoliczności sprawy, skutkiem czego było wydanie z urzędu, przez niewłaściwy Sąd, wyroku łącznego wobec innej osoby, niż wynikało to z rejestracji sprawy w Sądzie Rejonowym Katowice-Zachód w Katowicach o sygn. akt VIII K 552/17, a mianowicie wobec E. D., c. M., którym to wyrokiem łącznym połączono wobec wymienionej dwie kary ograniczenia wolności: 8 i 6 miesięcy, a następnie wymierzono karę łączną 1 roku ograniczenia wolności orzeczona wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach z dnia 17 stycznia 2017 r., sygn. akt VIII K 788/16), która nie dotyczyła skazanej, gdyż orzeczono ją w stosunku do E. D., c. A., gdzie rozstrzygnięcie to błędnie ujęto w komparycji, a następnie sentencji wyroku łącznego, co skutkowało rażącym naruszeniem prawa materialnego – art. 85 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r.), gdyż wobec E. D., c. M. brak było przesłanek do wydania wyroku łącznego i postępowanie, co do skazanej, winno być umorzone, zgodnie z treścią art. 572 k.p.k.

Podnosząc taki zarzut, skarżący wniósł o uchylenie wyroku i umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja, z przyczyn szczegółowo podanych poniżej, okazała się oczywiście zasadna.

Skarżący ma bowiem rację, gdy twierdzi, że Sąd Rejonowy Katowice – Zachód w Katowicach prowadził postępowanie, a następnie wydał wyrok łączny w stosunku do niewłaściwej osoby, tj. w stosunku do skazanej E. D., c. M., w sytuacji, gdy pismo Sądu Rejonowego w Kielcach (sporządzone w trybie art. 12b k.k.w.),

inicjujące postępowanie w sprawie wydania wyroku łącznego, w istocie dotyczyło skazanej E. D., c. A. Z analizy akt postępowania wynika bowiem, że wszelkie dokumenty, które sąd pozyskał, tj. dane z bazy NOE-SAD, dane z KRK, po uzyskaniu których zwrócono się do sądów po odpisy wyroków wraz z aktami sprawy, opinia o skazanej, a także zawiadomienie o rozprawie - dotyczyły E. D., c. M.

W wyroku łącznym, Sąd Rejonowy Katowice – Zachód w Katowicach wskazał na 4 wyroki: wyrok Sądu Rejonowego w Zabrzu z dnia 15 marca 2013 r., sygn. II K 190/13, wyrok Sądu Rejonowego w Opolu z dnia 8 stycznia 2014 r., sygn. II K 965/13, wyrok Sądu Rejonowego w Brzegu z dnia 20 maja 2015 r., sygn. II K 93/15 (wydane w istocie w stosunku do E. D., c. M.) oraz wyrok Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach z dnia 17 stycznia 2017 r., sygn. VIII K 788/16 (wydany w stosunku do E. D., c. A. – której miało dotyczyć postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego).

W części wstępnej wyroku łącznego wskazano, że E. D., c. M., została skazana czterokrotnie (choć w rzeczywistości została skazana trzykrotnie (por. wspomniane w akapicie powyżej orzeczenia w sprawach o sygn.: II K 190/13, II K 965/13 i II K 93/15)). W punkcie czwarty błędnie bowiem dodano wyrok Sądu Rejonowego Katowice – Zachód w Katowicach (sygn. VIII K 788/16), wydany w stosunku E. D., c. A., wobec której powinno toczyć się postępowanie.

Bezsporny jest zatem fakt, że Sąd Rejonowy Katowice-Zachód w Katowicach prowadził całe postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w stosunku do innej osoby, niż był do tego zobowiązany, a ponadto będąc do tego niewłaściwym. To oznacza, że wniosek o wydanie wyroku łącznego dotyczący skazanej E. D., c. A. nie został przez ten Sąd rozpoznany, co w konsekwencji doprowadziło do rażącej obrazy art. 366 § 1 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 413 § 1 pkt 4 i § 2 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k. oraz art. 569 § 1 k.p.k. i art. 572 k.p.k.

Ponadto należy uznać, że skoro ostatni z wymienionych w komparycji wyroku łącznego (w pkt 4) wyrok o sygn. akt VIII K 788/16, został wydany wobec innej osoby, niż wyroki opisane w pkt. 1-3 komparycji wyroku łącznego, to kara nimi orzeczone nie mogła zostać połączona z karą orzeczoną wobec E. D., c. A., bowiem brak było podstaw do połączenia. To rozstrzygnięcie niedotyczące osoby, wobec której to orzeczenie zostało wydane, stanowi zatem rażącą obrazę art. 413 § 1 pkt 4 oraz § 2

pkt 1 k.p.k. Natomiast połączenie takiej kary, wbrew art. 410 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k., stanowi z kolei rażącą obrazę art. 85 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r.).

Sąd Najwyższy stwierdzając, że zaistniałe w sprawie uchybienia miały rażący charakter oraz w istotny sposób wpłynęły na treść orzeczenia, uchylił zaskarżony wyrok i umorzył postępowanie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

[J.J.]

[ał]